

De Moeial

Studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel in samenwerking met BSG, Studiering Vrij Onderzoek en Dienst Cultuur - 13de jaargang - nummer 1 - 4 oktober 1995

Bij rector Els Witte op de koffie

De Moeial vertrok, gewapend met een dictafoon en een waslijst vragen, richting gebouw M om Prof. Dr. E. Witte, sinds één jaar rector van de VUB, eens te polsen over de recente evoluties op onderwijs- en onderzoeksvlak in het algemeen en aan de VUB in het bijzonder. Amper gezeten wou zij ons blijkbaar overtuigen van de geringe relevantie van het afnemen van een interview gezien de voorgestelde thema's grotendeels behandeld werden in het rapport 'Naar een vernieuwde maatschappelijke verankering van de VUB' of nog in behandeling zijn in allerlei werkgroepen. Toch zonk de moed niet in onze schoenen - wij waren immers gewapend met een dictafoon, een waslijst vragen en ondertussen ook een glas spuitwater-, wij schraapten onze keel, dronken nog eens van ons glas, duwden op de recordtoets en vuurden onze vragen af.

De Moeial: U bent nu één jaar rector. Heeft U reeds uw stempel kunnen drukken op het heeld aan deze universiteit? Zo ja, welke maatregelen hebt U reeds genomen en wat bent u nog van plan?

Els Witte: Eén van de belangrijke punten waar aan gewerkt is geweest, is de opstelling van het costra-document en ook het in uitvoering brengen van een aantal punten waarover een brede consensus bestond. Er is héél veel tijd besteed aan het recruter van mensen voor die drie top-functies. Ondertussen werden er twee reeds ingevuld. Enerzijds meneer Vanbussche, de nieuwe personeelsdirecteur, en anderzijds de aanstelling van een communicatiemanager. De recrutering van de directeur-generaal is ook bijna rond. Ik denk dat dit op organisatorisch vlak toch zeer positieve zaken zijn.

Uiteraard heb ik ook kunnen profiteren van heel het gunstig klimaat rond de viering van 25 jaar VUB. Van hieruit heb ik immers de indruk dat er niet meer sprake is van een echte malaise aan de VUB, maar dat er door deze viering een positief klimaat is gecreëerd. Vermeldenswaard is dat er op een zeer ernstige wijze is teruggeblikt geweest op de voorbije 25 jaar. Maandag wordt het boek 'In de tuin van Academos' voorgesteld, dat zowel wetenschappelijke studies bevat over de VUB, zoals het ontstaan ervan, haar studentenbestand, haar academisch personeel, haar ziekenhuis, haar sociale sector, ... alsook teksten opgesteld door de beleidsmensen zelf, gaande over wat er in hun sector allemaal tot stand is gebracht. Deze achteruitblik is niet onbelangrijk om ons voor te bereiden op de komende 25 jaar.

Daarnaast hebben we de opstelling van de verankeringsnota. De bedoeling is dat deze tekst door alle geledingen van de universitaire gemeenschap besproken wordt, zoals met de costranota is gebeurd. Onze maatschappelijke rol wordt behandeld in de denkgroep onder begeleiding van Prof. Elchardus die momenteel bezig is rond de houding van de universiteit ten aanzien van extreem-rechts. Indien u hier meer informatie over wenst, dient u zich te wenden tot Prof. Elchardus. Zelf kijk ik ook met spanning uit naar het rapport van deze commissie. Wel heb ik daarover allemaal positieve echo's gehoord, in die zin dat daar zeer vruchtbaar gediscussieerd wordt en dat alle deelnemers dat zeer positief evalueren.

DM: U spreekt over het positief klimaat ontstaan tijdens de viering 25 jaar VUB. Welke inhoud geeft u aan dit zogezegd positief klimaat?

EW: Ik voel een grote bereidheid aan bij heel veel mensen in alle geledingen die zich serieus wensen in te zetten voor de VUB.

DM: Welke lessen werden getrokken uit het Costra-rapport en de kritiek hierop? Hoe zit het met de dynamiek die dit rapport op gang zou gebracht hebben?

EW: Wat er nu moet gebeuren is de omzetting van de analyse door de costragroep in beleid, zoals de opstelling van het meerjarenplan en de begroting. De grote lijnen worden besproken in de verankeringsnota.

DM: Vorig jaar brak u een lans voor een oproep tot de Vlaamse regering voor meer geld voor de universiteiten. Wat is hier reeds van terecht gekomen? Wat zijn de gevolgen van de stopzetting van de specifieke financiering van de Voortgezette Academische Opleidingen voor het universitaire budget?

EW: Ik heb inderdaad de actie van de VUir ondersteund om de onderfinanciering van de universiteiten terug te draaien. Maar u kent ook de situatie de dag van vandaag bijgevolg was de actie van de rectoren op dat vlak niet zo succesvol, om het dan vrij eufemistisch uit te drukken. Dat blijft dus een negatief punt, zeker voor de VUB. In dit verband moet ook vermeld worden dat de wijze van financiering veranderd is. Men is afgestapt van de democratische financiering (1 student = 1 subsidie) om te evolueren naar een systeem van de verdeling van de gelden volgens het aandeel studenten dat een universiteit heeft. Ondertussen is ook daarin verandering gekomen aangezien dat aandeel slechts nog

betrekking heeft op het aantal studenten ingeschreven in de basisopleidingen. De VAO-studenten worden dus niet meer in rekening gebracht en daar de VUB relatief gezien het hoogste scoort qua aantal VAO-studenten betekent dit dat de VUB maar één mogelijk antwoord heeft op die financiële zeer moeilijke situatie nl. dat de VUB haar aandeel vergroot. Dit kan zij doen door zich beter te profileren, een eigen beleid te voeren... Maar de hoodschap blijft dat de VUB haar aantrekkingskracht moet vergroten op het vlak van de basisopleidingen.

DM: Het Vlaamse regeerakkoord spreekt op vlak van wetenschappelijk onderzoek over 'een financiële inhaalbeweging die onverminderd zal voortgezet worden tot het Europese peil bereikt wordt'. Heeft u hier reeds in de praktijk iets van gemerkt?

EW: Tot hiertoe valt hier nog niet zoveel van te merken. Laat ons hopen dat dit inderdaad zal gebeuren.

DM: Vorig jaar startten in de VUir de discussies omtrent de rationaliseringsmaatregelen in het opleidingsaanbod. Er werd toen gedacht aan 'vliegende studenten' of 'vliegende zappers'. Hoever staat het hiermee en welke gevolgen zal dit hebben voor uw project van de volledige universiteit?

EW: In dit verband is het niet onbelangrijk om te vermelden dat men afgestapt is van de term 'rationalisering'; deze werd vervangen door 'optimalisering'. Dit betekent dat men op zoek gaat naar positieve aspecten om die operatie uit te voeren i.p.v. enkel het budgettaire aspect als uitgangspunt te nemen.

DM: Denkt u niet dat de term "optimaliseringsmaatregel" slechts een eufemisme is voor "rationaliseringsmaatregel"?

EW: Ik wil benadrukken dat deze termwijziging uiting geeft aan het feit dat het niet uitsluitend om een budgettaire maatregel gaat. In de afgelopen maanden werd er gezocht naar mogelijke samenwerkingsverbanden. Wil de V.U.B. haar onderzoeks- en onderwijsstaken naar behoren vervullen, dan ben ik ervan overtuigd dat inderdaad alle basisopleidingen dienen verzorgd te worden. Doch, dit sluit niet uit dat er kan onderzocht worden op welke manier men kan samenwerken op het vlak van bepaalde specialiteiten. Momenteel bestudeert men eventuele samenwerkingsverbanden in twee faculteiten namelijk de wetenschappen en de letteren. Het betreft hier de richtingen Geologie, Klassieke Filologie, Moraal en Morele Begeleiding. Dit heeft nog niet geleid tot concrete voorstellen, maar het gaat wel om constructieve gesprekken die geen afbreuk doen aan het principe van de volledige universiteit. Dit principe zal ik zeker blijven benadrukken bij de gesprekken met de heer Dillemans.

DM: Vreest u niet dat de aanstelling van de heer Dillemans, gewezen rector van de K.U.L., tot verantwoordelijke ter optimalisatie van het universitair onderwijs nadelig zal uitvallen voor de V.U.B.?

EW: Ik kan daar alleen maar op antwoorden dat ik in de discussies mijn uiterste best zal doen om dat ten allen tijde te vermijden. Verder hoop ik dat de heer Dillemans een pluralistisch Vlaanderen, waar de V.U.B. ook haar plaats in heeft, zal blijven steunen.

DM: In het eerste nummer van *Universiteit en Beleid* van 1995 stond nochtans dat alle traditionele politieke partijen overtuigd zijn van de noodzaak van doorgedreven rationaliseringsmaatregelen en samenwerkingsverbanden tussen de universiteiten. De V.U. spreekt in dit verband zelfs van "De Universiteit Vlaanderen". Vreest u in dit verband niet voor de teloor-gang van een eigen profiel van de V.U.B.?

EW: Jaaaaar, ik constateer dat de opdracht van oud rector Dillemans loopt over een termijn van vijf jaar. Bijgevolg hebben wij toch wel de mogelijkheid om dit thema langs alle kanten te bekijken zodat er geen overhaaste beslissingen genomen worden. Voor onze profilering zullen wij moeten vechten en er inderdaad met zijn allen aan moeten werken.

(vervolg zie pagina 5)

Redactioneel.

Lap, weer een nieuw jaar (werkingsjaar wordt sneller in de mond genomen door de redactieleden) en dus weer een nieuwe jaargang. Met een sympathieke coördinator en een zootje ongeregeld dat door eerstgenoemde in toom gehouden wordt beginnen we er weer aan. Aan wat, hoor ik u al denken.

Aan 'De Moeial', het -normaliter- acht bladzijden tellende blaadje door en voor studenten geschreven, luidt dan het antwoord. En we gaan verder. Dit blad zal u de o zo nodige kritische kijk op de Dingen (de Sociale Sector Studenten, de Raad van Bestuur, De Sociale Raad, etcetera)verschaffen. Het verhaalt u het reilen en zeilen van de VUB op een luchtige manier, soms gekruid met een pittig academisch sausje. De waakhond waakt... let op uw stappen. Zo kan u vandaag al lezen wat onze teerbemide rectrice niet zegt.

Verder willen wij berichten over cultuur, en dit natuurlijk in de breedste zin van het woord (film, theater, muziek, literatuur, enzomeer). U, de lezer dus, beschikt ook over ruimte om de VUB-gemeenschap mede te delen welke professor u het knapste vindt en waarom. Dit alles en nog veel meer kan u kwijt in onze open tribune. Wij wachten reeds likkebaardend op uw eerste lezersbrief.

Ik kan u hier nog in vertrouwen bijvertellen dat wij dogmatisch, partijdig, hartstochtelijk, eigenbelang nastrevend, vooroordelend en nog veel erger tewerk gaan. U bent bij deze dus verwittigd. Kom nader en treedt binnen in deze kwaliteitsgazet.

INHOUD

Interview Witte	1
VUB-memoria	2
De Sociale Sector	3-4
Vervolg Witte	5
Vrij Onderzoek	5
BSG voorgesteld	5
Vervolg memoaria	6
Compos 95	6
Inschrijvingen	6
Isabel	6
Cultuurkraant	7
Agenda's	8
Mohammed Arkoun	8

Leo Apostel, filosoof

Ik beleefde de werkelijkheid als een levend kristal. Levend, dus open, onregelmatig, pulserend, in voortdurende wisselwerking met de buitenwereld. Een kristal: ordelijk, gesloten, statisch. Het ene kan het andere niet zijn; dit was *non sens*. En toch (...)

Leo Apostel

When is a man in mere understanding? I answer, "when a man sees one thing seperated from another". And when is a man above understanding? That I can tell you: "when a man sees all in all, then a man stands beyond mere understanding".

Apostel is dood. En hoewel men overal hoorde verkondigen dat er 'een groot filosoof was heengegaan', is het absoluut niet duidelijk waarom. De vrijzinnigen (waartoe hij zichzelf rekende en met wie hij constant problemen heeft gehad) roemen hem als nieuwe wereldbeeldenbouwer en als dam tegen het 'postmoderne nihilisme'. De katholieken prijzen hem als denker over spiritualiteit en dus als 'bruggenbouwer' naar hun toe. De filosofen in het algemeen sommen zijn curriculum vitae en zijn publicatielijst op het gebied van Logica en Kennisler op, en zeggen dat hij een enorme invloed op hen heeft gehad. De wetenschappers kicken op zijn verschillende projecten rond interdisciplinariteit. Dat mag dan allemaal wel relevant zijn, ik kan mij toch niet ondoen van het gevoel dat er in dit alles een fundamenteel aspect van de denker en de mens Apostel ontbreekt. Ik kan mij niet herinneren ergens in deze teksten te hebben gehoord of gelezen dat hij marxist was. Ik zie nergens vermelden dat hij altijd radicaal atheïst was, en als zodanig op zoek naar manieren om de religieuze beleving haar plaats in het materialistische wereldgevaarworden te geven. Ja inderdaad, op het einde van zijn leven 'bouwde hij wereldbeelden', ongetwijfeld om tegemoet te komen aan de nood van de zoekende mens. Maar weten wij wel wat hij bedoelde met wereldbeelden? Wist hij wel wat hij bedoelde met wereldbeelden? Op grond van een niet-programmatische en niet met anderen samen geschreven tekst van zijn hand wil ik tonen dat ook deze lezing van zijn denken mogelijk is: "verlaat door middel van een project het gebied van de projecten" (Bataille).

Atheïstische religiositeit¹.

"Met andere woorden: doordat in een postkapitalistische maatschappij, waarvan we de structuur nog niet duidelijk zien, zowel feodaliteit als kapitalisme overwonnen zullen zijn, en voor zover dit het geval is, zal de cultuur van deze maatschappij een vorm produceren van wat we in dit artikel "atheïstische sacraliteit" hebben genoemd. (...) Onze historische plaats wordt zichtbaar. We beschouwen onszelf als voorbereiders van dit toekomstige bewustzijn. (...) Zelfs als anachronisme kunnen we voorloper zijn."

Maar waarom zou dit nodig zijn? Omdat in het kapitalistische systeem de band tussen middel en doel, tussen subject en object, tussen mens en wereld volledig verbroken is in een logica van absolute utilitariteit. (...) de economische orde van het kapitalisme waarbij het leidende principe doelmatigheid en maximalisatie van de productie is.

De ideologische tegenhanger van het kapitalisme is de *onder-beklemtoning van directe ervaring en communicatie (cursivering red.)*: alles wordt gebruikt (en voor dezelfde reden verloren en verwaarloosd: het funktioneert slechts als instrument." Mystieke beleving is nu juist de toegangspoort tot directe ervaring: "Mystiek leven is, in alle gevallen, de poging tot onmiddellijk en rechtstreeks contact met de fundamentele werkelijkheid." Deze beleving is ook de noodzakelijke basis voor post-kapitalistische actie, omdat het herstel van het contact met de werkelijkheid ook de opheffing van de vervreemding als klasse (de scheiding tussen de mens en het produkt van zijn arbeid en van de mensen onder elkaar) mogelijk maakt. In dat verband onderzoekt hij ook de mogelijkheid tot *atheïstische rituele actie*, waarin de overdracht van die kennis en het *mede-delen* van die ervaring mogelijk gemaakt wordt. In deze context in ieder geval is er geen sprake van het enkel "aanbieden van wereldbeelden aan zoekende mensen" (Staf Hellemans). Immers, "hij die het mysticisme wenst te onderzoeken, zou het moeten beoefenen". Wereldbeelden die gefabriceerd en geconsumeerd kunnen worden - en dus geen grond hebben in de ervaring - zijn even vervreemdend als enig welke andere waar in de kapitalistische zin: "Het hoofdenmerk van deze religies en antireligies (in de kapitalistische maatschappij, nvd.) zal de totale dominantie van God (of van de natuurwet) over de mens zijn (zoals de markt het leven van koper en verkoper domineert). Eens te meer treedt vervreemding op: de natuur wordt slechts gezien als wisselwaarde, en nuttige arbeid schijnt een waar die verkocht of gekocht kan worden. Vals bewustzijn is onvermijdelijk omdat de verschijningsvorm van de kapitalistische wereld (...) de werkelijkheid verbergt (...)"². Hierin ligt, mijns inziens, ook een andere mogelijke interpretatie van het van Apostel afkomstige en onder de wereldbeeldenbouwers circulerende concept "diepe verspreiding van kennis", hoewel hij het in de tijd van het hier besproken artikel nog niet had geconcludeerd. Waarom dan niet gewoon terug naar de godsdienst, die toch, zoals hij zelf erkent, plaats biedt aan deze grondervaring? Omdat het kader waarin ze dat doet corrupt is in een fundamentele zin: "proberen het bestaan van God te bewijzen, anderen ervan proberen te overtuigen en proberen deze ervaringen aan te wenden ten gunste van een bepaald doel (politiek of geestelijk) zou volledig tegengesteld zijn aan deze ervaringen zelf." Omdat (...) de theïstische religieuze zienswijze een vervreemding van de mens, van de natuur weg, inhoudt (...) en een vorm van vals bewustzijn." Zo ook zijn

Eckehart

verwerping van de pogingen om het wezen van dit besef kunstmatig van een ideologische basis te voorzien: "Men tracht deze pogingen tot herpersoonificatie (van het universum en van de maatschappij, nvd.) aan te wenden om het voortbestaan van het kapitalisme te waarborgen (de recuperatie van het socialisme door het katholicisme (...)) is er een voorbeeld van." Hoewel hij erkent dat sommige Oosterse geestelijke tradities (het Theravada-Boeddhisme en het Jainsisme) dit ingezien hebben, komt hij tot een volgende fundamentele vaststelling: "We hebben het Oosten hiervoor echter niet nodig!" Immers, ook de Europese traditie bevat deze "echo's in het innerlijk leven". Hij verwijst naar de middeleeuwse mystici Eckehart, Ruusbroek, Angelus Silesius, maar ook naar verzegen stromingen in het Marxisme (Gorki, Lunatcharski), en naar die andere logicus die ontdekte dat hij zich eigenlijk met de fundamentele natuur van de werkelijkheid bezighield: Ludwig Wittgenstein. Daarom ook dat hij ervoor kiest de meditatie-techniek van een christen te gebruiken die deze juist gebruikte om het bewustzijn van de wereld weg, op Christus, te richten: Ignatius van Loyola²: "we willen gebruik maken van de methodes van de meest verbeten en doelmatige vijand van onze eigen doelstellingen, om de betekenis van wat hij en zijn volgelingen zo grondig verwierpen, te verdiepen."

"Atheïsme is belachelijk (waarom negatief belang hechten aan het futele of aan het ware?) en religieus atheïsme of atheïstische sacraliteit is het summum van belachelijkheid. En toch bewijzen ze door het lachen op te wekken hun kwetsbare soliditeit."

Ik heb met het bovenstaande helemaal niet willen beweren dat hiermee alles over Leo Apostel is gezegd. Ik heb alleen willen tonen dat als men niet ook dit zegt, dat er dan iets essentieel niet is gezegd. Mensen die hem véél langer en beter hebben gekend dan ik (wij hebben hem met een kleine groep vrienden tussen '91 en '95 enkele keren ontmoet; hij noemde ons 'zijn jonge geleerden'), vertellen mij dat de intensiteit, waarmee hij zijn crises en filosofische wendingen ervoer, één van zijn belangrijkste eigenschappen was. Ikzelf heb het gevoel, dat hij in de laatste jaren van zijn leven een zekere rust uitstraalde, een zekere sterkte gevonden had. Ik geloof dat de intensiteit, die ook op dat moment van hem uitging, de beste benadering van 'diepe verspreiding van kennis' is, die hij zich maar had kunnen dromen. Ik vind dat de pogingen nu na zijn dood, om hem voor één of andere intellectuele kar te spannen afbreuk doen aan de diepte van zijn poging tot Vrij Onderzoek. We zouden beter zwijgen, allemaal.

Karin Verelst

In memoriam: Ernest Mandel (1923 - 1995) Een leven voor de revolutie

Professor Ernest Mandel overleed op 20 juli 1995 ten gevolge van een hartaanval. Deze uitzonderlijke marxist was jarenlang professor aan de VUB, wat nog slechts weinigen onder ons weten, laat staan dat ze ooit cursus hebben gelopen bij hem.

Zijn benoeming aan deze universiteit had nochtans heel wat voeten in de aarde. Eind jaren '60 werd hij - vooral onder impuls van de Socialistische Jonge Wacht (SJW) - uitgenodigd om de cursus 'Marxistische economie' te doceren buiten het officiële programma. Enkele jaren later werd hij benoemd tot professor, ondanks het protest van de toenmalige rector Aloïs Gerlo. Het was door de rechtstreekse tussenkomst van de toenmalige minister van Onderwijs, Piet Vermeylen, dat hij toch is aangesteld.

Zijn hoofdcursus was 'Marxistische economie, die bovendien gevolgd werd door mensen van buiten de universiteit (in de eerste plaats mensen van de Revolutionaire Arbeiders Liga (RAL), maar ook ... rijkswachters en militairen). Een benoeming aan de Freie Universität in Berlijn in 1972 werd gekelderd door ingrijpen van de Berlijnse Senaat, "hoewel zijn economische deskundigheid niet in vraag werd gesteld". Vanwaar toch al die interesse en vooral angst voor 'Professor Mandel'? Dit had natuurlijk te maken met het feit dat hij in de eerste plaats revolutionair militant was van de Vierde Internationale en dit reeds op vroege leeftijd.

In 1923 werd hij geboren in een revolutionair communistische familie. Zijn vader was lid van de Spartakus Bund, een strijdmaker van Rosa Luxemburg en in de jaren '30 een actief militant tegen het opkomende fascisme en stalinisme. In de atmosfeer van 'middernacht in de eeuw' (zoals Victor Serge schreef) groeide de jonge Mandel op.

Op 17-jarige leeftijd treedt hij in België toe, tot de de Vierde Internationale. Hij neemt deel aan het verzet in de oorlog en de Nazi-bezetting, vanuit een internationalistisch standpunt (tegen burgerlijke en stalinistische belgicistische stromingen). Als militant van de RSP (voorloper van de SAP, de Socialistische Arbeiders Partij) bouwt hij revolutionaire cellen op bij de mijnwerkers en metaalarbeiders in Charleroi en Luik. Hij wordt verschillende keren aangehouden door de bezetter, maar ontsnapt. Tenslotte wordt hij naar de werkkampen in Duitsland weggevoerd, tot het einde van de oorlog. In de nazi-kampen pleitte hij openlijk voor de solidariteit tussen Duitse, Franse, Belgische en Britse arbeiders tegen het grootkapitaal. Als het nazisme begint ineen te storten slaagt hij er opnieuw in te vluchten (april 1945) en zijn strijdmakkers in België te vervolgen.

In de Belgische arbeidersbeweging

Na de oorlog schakelt hij zich in in de syndicale beweging. Hij wordt één van de belangrijkste raadgevers van André Renard (adjunct algemeen secretaris van het ABVV, leider van de syndicale linkerzijde) die hij had ontmoet in de Luikse SJW en in het anti-fascistisch verzet, dat door Renard werd aangevoerd.

Hij is in het ABVV één van de inspiratoren van het programma "Holdings en Economische Democratie", en van het programma van anti-kapitalistische structurenhervormingen.

Tegelijkertijd legt hij mee de basis van het blad "La gauche", dat het

geheel van de linkerzijde in de BSP (de Belgische Socialistische Partij) verzamelt, en waarvan hij hoofdredacteur is. Deze activiteit van de syndicale beweging leidt tot de algemene staking van december 1960 - januari 1960 tegen de Eenheidswet (het toenmalige Global Plan) van minister Gaston Eyskens. In 1964 wordt hij samen met de anti-kapitalistische personen uit de BSP gezet, die de CVP in de regering had vervoegd en er mee de Eenheidswet (in schijfjes) doordrukte.

Internationalisme

In deze periode is hij ook actief in de solidariteit met de koloniale revoluties: Algerije, Cuba, ... Che Guevara nodigde hem uit naar Cuba om deel te nemen aan het debat over de economische oriëntatie van de Cubaanse revolutie (1963-1964). Dit internationalistische engagement was zijn tweede natuur. Reeds in 1949 nam Mandel deel aan de brigades die het Joegoslavische volk en zijn revolutie ter hulp snelde, toen Stalin dreigde deze onder voet te lopen. Het jaar 1968 begrijpt hij als een keerpunt in de wereldsituatie (mei '68 in Frankrijk, de Praagse Lente, het Têt-offensief in Vietnam). De toegang tot Frankrijk werd hem ontzegd. Visa werden hem ook geweigerd door de VSA, beide Duitsland, Australië, Nieuw-Zeeland, ...

In 1971 lag hij in België mee aan de basis van de oprichting van de SAP, waar hij tot aan zijn dood in de leiding actief blijft.

Bijdrage aan het marxisme

Heel zijn leven zette hij zich in voor een radicaal en open marxisme. Zijn boek "De economische theorie van het marxisme" (1962) kende een zeer brede verspreiding, werd in talrijke talen vertaald en oefende grote invloed uit op de nieuwe generatie critische economen. Andere belangrijke werken waren "De vorming van het economisch denken van Karl Marx", zijn boek over "De lange golf in de ontwikkeling van het kapitalisme", "De betekenis van de Tweede Wereldoorlog", "Over het fascisme", "Kritiek van het Eurokommunisme" en vooral "Het Laatkapitalisme".

In een meer recente periode schreef hij zijn "Waarheen gaat de Sovjetunie van Gorbachov?", en vooral "Macht en Geld". In dit laatste werk formuleert hij een algemene theorie over het verschijnsel dat de sociale strijd in de 20ste eeuw heeft vertoebeld: de bureaucratie in de arbeidersbeweging en in de arbeidersstaten. Het is een gepassioneerd pleidooi voor de socialistische democratie als "derde weg" tegenover de dictatuur van de markt (het kapitalisme) en autoritaire planning (de dictatuur van de bureaucratie kaste).

De laatste strijd

In 1989-1990 koesterde hij hoge verwachtingen over de ontwikkeling in Duitsland. Hij kwam zeer actief tussen in de ontwikkelingen aldaar, evenals elders in Oost-Europa, in de continuïteit in de strijd van de linkse oppositie tegen het stalinisme en het kapitalisme. Hij nam deel aan

(vervolg op pagina 6)

¹ Apostel, Leo, Pinxten, Rik, ed.: *Atheïstische religiositeit, studies in culture, communication and cognition*, RUG, Gent, 1981. Uit dit boek het eerste artikel, van Apostels hand: 'Mysticisme, ritueel en atheïsme'. Alle ""-citatens komen, tenzij anders vermeld, uit deze tekst.

² De stichter van de jezuïeten in de 17^e eeuw.

Op de koop toe: de Sociale Sector

De VUB maakt er een erezaak van de meest sociale universiteit van Vlaanderen te zijn. De zelfstandig beheerde sociale sector moet er voor zorgen dat dit zo blijft. Er wordt geprobeerd uw verblijf op deze campus ietwat aantrekkelijker te maken door het verstrekken van hulp bij medische, psychologische en juridische problemen, begeleiding op het vlak van studiekeuze en -methode, het ter beschikking stellen van betaalbare studentenkamers, het bijhouden van jobaanbiedingen, ...

Het budget dat de Sociale Sector hiervoor ter beschikking heeft, bedraagt ongeveer 300 miljoen. Ondanks dat de universiteit inspanningen lijkt te leveren om dit budget enigszins op peil te houden, stijgen de financiële middelen allesbehalve evenredig met het aantal studenten. De regering besliste immers de studenten uit ontwikkelingslanden en studenten uit bepaalde Voortgezette Academische Opleidingen niet meer te financieren op sociaal vlak.

De Moecial trok erop uit om de verschillende diensten die deel uitmaken van de Sociale Sector wat nader te bekijken. Tevens werd een woordje gewisseld met één van de verantwoordelijken.

Sociale Dienst

Deze dienst houdt zich vooral bezig met het financiële aspect van het studeren en de bijhorende maatschappelijke situatie. Men wil een opvang bieden aan deze studenten voor wie studeren een extra financiële belasting betekent. Je kan er inlichtingen krijgen betreffende de studietoelagen van de Vlaamse Gemeenschap, kinderbijslag, ziekteverzekering. Voor diegenen die niet buiten de prijzen vallen kan de VUB zelf ook bepaalde tegemoetkomingen doen: het verminderd inschrijvingsgeld voor bijna-beursstudenten, maaltijdkaarten, e.d. Daarnaast bestaat er ook nog zoets als een bijzondere procedure waardoor ook studenten, die door allerlei omstandigheden in acute financiële nood verkeren, kunnen geholpen worden.

Heb je een vermoeden dat ook jij misschien in aanmerking zou kunnen komen voor een of andere toelage, aarzel dan niet om eens binnen te springen.

Dienst Cultuur

Het middelbaar onderwijs in Vlaanderen krijgt ongeveer zes jaar de tijd om de Vlaamse jeugd ervan te overtuigen dat **Marsman**, Een Bruid in de Morgen, Peter en de Wolf en Toulouse-Lautrec de absolute top is op artistiek en cultureel vlak. Dienst Cultuur neemt de moeilijke taak op zich dit waanbeeld zo snel mogelijk te verdrijven. Ze gebruiken hiervoor al de middelen die ze ter beschikking hebben: concerten, tentoonstellingen, ateliers, films, en aanverwanten. De nadruk licht meestal op creativiteit, verrassing, durf en experiment.

Het meest gekend zijn de gratis donderdagavond-concerten in het Kultuurkafé waar heel de Newyorkse **Lower East Side** al eens gepasseerd is, maar waar ook muzikanten uit alle andere windstroken een steeds geïnteresseerd publiek mochten begroeten. Dit alles onder het motto: klinkt het niet, dan botst het.

Ook heel populair zijn de creatieve ateliers. Voor wie passieve cultuurbeleving niet ver genoeg gaat bestaat hier de mogelijkheid om zelf te experimenteren met fotografie, theater en **modeltekenen**. Dit alles onder kundige begeleiding. Op tijd inschrijven is de boodschap. Op donderdagavond 12 oktober kan je in de Galery alles te weten komen over deze ateliers.

Dienst Cultuur verkeert momenteel min of meer in een overgangperiode. In het verleden kon men steeds rekenen op een drietal **gewetensbezwaarden**. Het wegvallen van deze krachten laat zich sterk gevoelen. Men probeert deze leemte op te vullen met vrijwilligers allerhande - waarom ook niet jij?

Tevens bestaat er nog zoets als de **Kultuurcommissie**, een vergadering waarin allerlei kultuurminnende studenten en academiëe mee helpen de programmering uit te bouwen.

Toch blijft de Dienst Cultuur elk jaar weer op de proppen komen met nieuwe initiatieven. Nieuw voor '95-'96 is het luik '**Vrlje Video**'. Hiervoor wordt beroep gedaan op iedereen die in zijn vrije tijd wel eens de (video)camera hanteert en er misschien van droomt de nieuwe **Tarantino** te worden. Deze personen kunnen - indien ze dit wensen uiteraard - hun videowerk bij de Dienst Cultuur deponeren, waarna de werken vertoond worden op de voorziene maandagavonden.

Restaurant en cafetaria

Naast een grote hoeveelheid geestelijk voedsel, kunnen studenten af en toe ook wat **stoffelijk voedsel** gebruiken. Wanneer dit voorvalt is het restaurant the place to be. Al jaren schuiven honderden studenten hier elke middag geduldig aan voor de befaamde **VUB-driesterren-maaltijd** (*soep, *hoofdmaaltijd, *dessert).

De VUB-keuken die wars van alle modieuze nieuwe- en andere cuisine trends, steeds zijn eigen culinaire missie (eenvoudige, maar voedzame schotels) trouw gebleven is, gaat nu toch een stap doen richting **vernieuwing**. Daartoe wordt er - zoals de campusbewoners zeker al zullen gemerkt hebben - gebouwd. Het restaurant en cafetaria krijgen een nieuwe vleugel. '**Vleugel**' is in dit verband misschien een wat misleidende beeldspraak want geheel passende binnen het architectonische concept van de VUB, krijgt deze 'vleugel' het uitzicht van een schip, compleet met cirkelvormige vensters en een schippers-brug er bovenop. Op het benedendek zal het restaurant uitgebreid worden met een derde toeg bestaande uit een salade-bar en een warm vegetarisch buffet. Men zal hier het principe hanteren van variabele hapjes tegen variabele prijsjes. De parse en witte ticketjes worden achterwege gelaten. Ook de grill - U weet wel: de iets betere steak tegen de iets hogere prijs - wordt uitgebreid. Daarnaast komt er een polyvalente zaal, die, zoals de naam al doet vermoeden, voor alles en nog wat kan gebruikt worden: diners, soupers, uitbreiding van zitplaatsen op drukke momenten. Deze zaal kan dan nog eens in twee delen opgesplitst worden. De polyvalentie in het kwadraat.

Op het bovendek wordt het cafetaria verruimd met circa tachtig zitplaatsen. De bestaande toeg wordt heringericht. Er komen **streekbieren** (!) en, als vriendschapsgebaar aan onze transatlantische vrienden: hamburgers en frieten. Als klapper op de vuurpijl komt er een bedieningsrestaurant. Een restaurant waar U voor de verandering eens zelf

bedient wordt, i.p.v. dat U zelfbedient, als U nog begrijpt wat we bedoelen. Gegeten wordt er a la carte, betaald eveneens. Voor een deftig diner mag U rekenen op ongeveer twaalfhonderd Belgische franken. U heeft zoveel geld niet zegt U? Geen nood, de voltooiing van deze uitbreiding zal niet meer voor dit jaar zijn. U heeft dan ook tijd genoeg om wat te sparen.

Er wordt niet alleen gedegustieerd in het restaurant, er wordt nu ook geïnformaliseerd. Verspreid over het restaurant en het cafetaria zullen vijf beeldschermen worden opgesteld. Naast algemene informatie in verband met openingsuren, maaltijden, e.d., zullen ook de **dagpromoties** (bijv. *vandaag paling in 't groen voor slechts 295bf*) en informaties vanuit de Sociale Sector (BSG-agenda, informatie over beurzen, e.d.) verschijnen. Een eerste scherm staat reeds aan de krantenkiosk. Gaat dat zien.

Dienst Studieadvies

U heeft het middelbaar onderwijs achter de rug en U zou graag nog wat van dat ander, zogenaamd 'hoger' onderwijs genieten, maar weet niet echt wat te kiezen? U was vorig jaar ingeschreven in het eerste jaar geneeskunde, maar bent pas achteraf te weten gekomen dat U toch niet zo goed tegen bloed kan? U heeft zo pas de film 'A brief history of time' gezien en wilt graag in de voetsporen van **Stephen Hawking** treden en kosmologie gaan studeren, maar U twijfelt een beetje aan Uw capaciteiten? Dan is er slechts één adres: Dienst Studieadvies.

Een **zestal deuren** staan er open voor alle vragen betreffende studierichtingen, studiekeuze, studierichting, studiemethode, e.d.

De slimmeriken onder jullie hebben reeds in augustus of september kennisgemaakt met deze dienst, want dan werd de 'Werkgroep Studie-

vaardigheden' georganiseerd. Het succes van deze werkgroep maakt duidelijk dat steeds meer studenten terdege voorbereid, aan hun universitaire studies willen beginnen. En U kent het gezegde: 'goed begonnen is half gewonnen'.

Vubig

Voor studenten met een handicap is binnen de Dienst voor Studieadvies de bijzondere begeleidingscel, **VUBIG** opgericht. VUBIG bestaat reeds tien jaar en is gestart vanuit de begeleiding van een student met een **visuele handicap**. Cursussen werden omgezet in braille-schrift, schriftelijke examens werden vervangen door mondelinge. Momenteel begeleidt VUBIG een dertigtal studenten met fysieke, sensorische en psychische handicaps, die tijdelijk of permanent kunnen zijn.

Voor VUBIG start de begeleiding reeds bij de studiekeuze. Voor studenten met een visuele handicap moeten bijv. de informatiebrochures in **braille-schrift** voorhanden zijn. Men vertrekt steeds van de mogelijkheden en capaciteiten van de student in kwestie en staart zich niet blind op de dingen die de student omwille van zijn of haar handicap toevallig niet kan.

Daarna stelt men een lijst op van de zaken die de student nodig kan hebben. Zo zal iemand die lijdt aan **dyslexie** o.a. een spellingscontroleprogramma en een bandrecorder kunnen gebruiken. Tevens wordt nagegaan op welke financiële tegemoetkomingen de student recht heeft, bijv. vanuit het Vlaams Fonds voor de Integratie van Personen met een Handicap.

Voor wat examens betreft kunnen studenten met een handicap beroep doen op **artikel negen** van het examenreglement. Dit artikel voorziet afwijkingen van examen-data, vervanging van schriftelijke door mondelinge examens, e.d.

De VUB-campus-Oefenplein is nu ook volledig toegankelijk voor rolstoelgebruikers. De aanleg van een **bellend vlak** op de esplanade tussen de Aula en gebouw C vorig academiejaar, vormde het sluitstuk. Toch staat het beleid in België inzake de integratie van studenten met een handicap nog lang niet zo ver als in bijv. **Zweden**, waar het beleid op nationaal vlak geïntegreerd wordt. In Vlaanderen hangt veel af van de bereidwilligheid van de verschillende universiteiten. Tussen deze universiteiten is er wel een steeds betere samenwerking merkbaar.

Wie weet wordt de volgende stap wel de integratie van studenten met mentale handicaps.

Geestelijke Gezondheidszorg

De Universitaire Dienst voor

Geestelijke Gezondheidszorg (**UDGGZ**) van de VUB is één van de Nederlandstalige centra voor geestelijke gezondheidszorg, verspreid over het Brussels.

Deze centra werken met een **multidisciplinaire** equipe aan preventie, diagnose en behandeling van psychische stoornissen, persoonlijke en relationele problemen. De UDGGZ-VUB biedt zijn klanten adviesgesprekken, medisch-psychiatrische en sociale begeleiding en psychotherapie, individueel, met partner of in gezinsverband. Verder worden er regelmatig kortdurende groeps-therapeutische programma's georganiseerd rond faalangst en examenrees. In tegenstelling tot Sjerp is in dit team, naast een psycholoog en een maatschappelijk werker, ook een psychiater (pillen!) opgenomen.

Afspraken kunnen telefonisch of ter plaatse geregeld worden. De dienst is gevestigd aan de Triomflaan 74.

Medische Dienst

De Medische Dienst is een eerstelijns zorgcentrum voor studenten, personeel en externen. De diensten zijn gehuisvest in Gebouw Y (Etterbeek) en boven de bibliotheek (Jette). Men kan er o.m. terecht bij **zlekte**, ongevallen; voor kleine ingrepen, vaccinaties, anticonceptie, kinesitherapie, tandverzorging, wondbehandeling.

Daarnaast is de Medische Dienst ook gekend voor het **algemeen preventief medisch onderzoek**, dat verplicht is voor alle nieuwe studenten. Dit onderzoek is een initiatief van de VUB zelf. De bedoeling ervan is kleine mankementen tijdig op te merken, zoals bijv. een verminderd gezichts- of gehoorvermogen. Ook kan op deze manier nagekeken worden of ieders vaccinatiekaart wel volledig is.

Dhr. Moreels, hoofd-geneesheer van de Medische Dienst, merkt op dat het gehoorvermogen van de Vlaamse jeugd, wel degelijk afneemt. De opkomst van de gekende **house-discotheken**, de zgn. 'boom-cars', e.d. is hier wellicht niet vreemd aan. Tevens constateert hij een toename in het gebruik van softdrugs.

Op het vlak van de geslachtsziekten, ook wel **SOA's** (Sexueel Overdraagbare Aandoeningen) genoemd, is er een daling merkbaar van de 'klassiekers' zoals gonorrhoe (druiper) en syfilis. **Chlamydia** echter, een geslachtsziekte die kan leiden tot steriliteit, zit dan weer wel in de lift. De boodschap blijft dus: 'jaja doe niet dwaas en zet die condoom op je baas' (vrije vertaling naar Def Dames Dope) en oppassen in liefd uiteraard.

(vervolg op pagina vier)

Op de koop toe: de Sociale Sector (vervolg)

Sportdienst

Slechts een klein deel van de werking van de Sportdienst valt onder de Sociale Sector. Het is enkel het sportprogramma dat gedeeltelijk gefinancierd wordt vanuit deze sector. Het sportprogramma bevat sporten zoals aerobic, volleybal, karate, badminton, enz. Deze sporten worden op bepaalde dagen 's middags, vooral voor het personeel, en 's avonds, vooral voor de studenten, georganiseerd. De meeste van deze sporten zijn gratis voor houders van een sportkaart. Ook in Jette bestaat er een aangepast sportprogramma. De VUB heeft daar wel geen eigen sportinfrastructuur, maar er bestaan samenwerkingsverbanden met o.a. het HIVB, de KUB en het Belgica Squash Center. Naast het sportprogramma zijn er de **interfacultaire competities**. Alle kringen nemen het hier tegen elkaar op, in een tiental sportdisciplines. Men strijdt om het behalen van de Sporttrofee. Het laatste evenement van deze competitie is de 'Twaalf-Uren Loop'. Er is een prijzenpot van dertigduizend frank voorzien. De Sportdienst en het BSG brengen elk de helft in.

Een aantal sporten worden, buiten het sportprogramma om, ingericht tegen kostprijs. Het aantal inschrijvingen is hiervoor bepalend. Zo behoort bijv. tennis sinds dit jaar niet meer tot het sportprogramma. Tennislessen kunnen nu gevolgd worden op aanvraag en tegen betaling van lessengeld. De meeste tennissers waren immers meer geïnteresseerd in het spelen van een partijje, dan in echte tennislessen in groepsverband. Maar ook vanuit budgettaire overwegingen wordt er geschrapt in het sportprogramma. Zo verdwijnen er dit jaar twee uren gymnastiek, Frans boksen, karate en judo. Zoals voor veel diensten het geval is, verhogen ook voor de Sportdienst de kosten jaarlijks, maar blijft de subsidiesom ongewijzigd.

De Sportdienst organiseert ook nog elk jaar voor studenten en personeel, een **skivakantie** en de zomerse sportkampen voor kinderen van het personeel.

Ook tussen de verschillende Vlaamse universiteiten en hogescholen bestaat er een sportcompetitie. De VUB eindigt hierin over het algemeen rond de **derde plaats**, meestal na de KUL en de RUG.

De Sportdienst stelt zich vooral tot doel studenten te stimuleren om ook na het voltooien van de studies sportief bezig te blijven. Studenten laten sporten is alvast geen probleem: vorig jaar waren er evenveel **kotstudenten** als verkochte sportkaarten.

Alle informatie betreffende de Sportdienst is te vinden in de Sportbrochure.

Dienst Huisvesting

'Dag vader en dag moeder, dag zuster Ursula, ik zie het hier niet zitten, ik ga op kot', weerklinkt het dan in menig huisgezin. En liefst nog eenje van de VUB zelf, op de campus of op de Nieuwe- of Laarbeeklaan, want die zijn lekker goedkoop en nog dicht bij de VUB ook. Het kan echter gebeuren dat U in het puntensysteem, dat door de Dienst Huisvesting gehanteerd wordt, net buiten de prijzen valt en dat er nog tweehonderd wachtenden (effectief!) voor U zijn. Op het nieuwe studentenhome dat door de VUB gebouwd wordt aan de **Schoofslaan** en dat tweehonderd extra kamers zal bevatten, hoeft U niet te rekenen want dat zal pas bij het begin van volgend academiejaar klaar zijn. In dat geval zij er niets anders op dan zich te begeven op de markt van de private, particuliere studenten- kamers. Maar wat te kiezen? Er zijn zodanig veel privé-kamers in alle verschillende vormen, met verschillende prijzen, liggingen, contracten, enzovoorts, dat het welhaast een kwestie van chance wordt een degelijke privé-kamer te bemachtigen. Hier komt echter de Dienst Huisvesting weer op de proppen. Sinds dit jaar zijn ze

middels het vinden van een baantje. Een evidente stap, zult U denken. Niet iedereen denkt daar echter hetzelfde over. Onze **gelovige vrienden**, vanuit de christelijke werknemersbeweging, zijn van mening dat studenten met een job alleen maar bijdragen tot de ongebreidelde consumptiedrang, het werk afnemen van werklozen en de kampen van de jeugdbeweging met een gebrek aan leiding laten zitten. Genoeg redenen om ook maar niet al te veel stappen te ondernemen in de richting van een verbetering van de rechtszekerheid van jobstudenten. Rechtszekerheid die ook niet echt bevordert wordt door de trend om steeds meer jobstudenten aan te werven als **zelfstandige**, wat een aantal voordelen heeft, vooral dan voor de werkgever, maar wat ook een heleboel administratieve verplichtingen met zich meebrengt. Aarzel dan ook niet, wanneer je overweegt om als zelfstandige aan de slag te gaan, je bij de jobdienst te informeren omtrent de juiste modaliteiten van dit statuut.

Werken als student kan trouwens heel wat interessante ervaringen opleveren. De Nationale Dienst voor Afzet van Land- en Tuinbouwproducten heeft zo bijvoorbeeld een tijdje geleden een aantal jobstudenten geëngageerd. Hun taak bestond erin een paar honderd eieren, die moesten dienen ter versiering van een beurs-stand, leeg te blazen. Ook worden er altijd wel mensen gevraagd om in de huid van een beer, Sinterklaas of Mickey Mouse te kruipen. Telefonische sex- en habbellijnen zijn eveneens gretige afnemers van jobstudenten. Doen!

Sjerp

SIERP is een universitair consultatiecentrum voor Levens- en Gezinsvragen. Het centrum bestaat uit een multidisciplinair team:

Een **gynecologe** en twee **huisartsen**, bij wie je voor alles i.v.m. anticonceptie, zwangerschap en abortus terecht kan. Door de versoepeling van de wetgeving omtrent abortus, verkeert Sjerp nu in de mogelijkheid om wekelijks drie tot vier abortussen zelf uit te voeren. Vroeger kon dit enkel in ziekenhuisverband.

Juristen voor alle problemen rond trouwen of samenwonen, echtscheiding, huurproblemen, erfrecht, enz. Twijfel je bijv. aan de juiste toedracht van een aantal clauses uit je huurcontract, dan kan je dit bij Sjerp laten uitpluizen. Beter nog natuurlijk is het gebruik van de modelcontracten van de Dienst Huisvesting.

Psychologen, maatschappelijk assistente en sociaal verpleegkundige die zich bezig houden met problemen i.v.m. relaties, huwelijk, gezin, seksualiteit. Een probleem adequaat definiëren is niet altijd even makkelijk. De mensen van Sjerp moeten dan ook vaak zoeken naar de vraag achter de vraag. En U die dacht dat uw examens moeilijk waren!

Daarnaast organiseert Sjerp regelmatig een aantal **preventie-activiteiten**. Zo werd vorig jaar meegewerkt aan de week rond aids-preventie.

Sjerp is telefonisch bereikbaar op het nummer 629.23.45 (Eterbeek) en 477.60.05 (Jette).

Forstis

Forstis (Foreign Students Information and Integration Service) en de Dienst voor Buitenlandse Studenten staan gezamenlijk in voor

de opvang en begeleiding van buitenlandse studenten. Jaarlijks schrijven er aan de VUB **ruim honderd** buitenlandse studenten (grotendeels uit ontwikkelingslanden) zich in, vooral voor de Engelstalige postgraduaat-programma's of als doctoraats-student. Terwijl de Dienst voor Buitenlandse Studenten zich vooral met de administratieve begeleiding bezighoudt, profileert Forstis zich meer op het socio-culturele vlak: opvang, informatie en integratie. Door het gebruik van handige infofiles worden de stappen, die de buitenlandse student bij aankomst zal moeten ondernemen, duidelijk gemaakt. Ze worden hierin bijgestaan door andere buitenlandse studenten die als vrijwilliger meehelpten bij het zoeken naar een woning, het openen van een bankrekening, enz. Tevens probeert Forstis de buitenlandse studenten zoveel mogelijk te laten participeren aan het gewone Brusselse studentenleven, vooral door het verstrekken, en vaak betekend dit ook vertalen, van informatie. Let wel: er wordt gestreefd naar **participatie** en zeker niet naar assimilatie, want ook het organiseren van eigen activiteiten wordt gestimuleerd. Wel wordt er verwacht dat, wanneer dit gebeurt, deze activiteiten open staan voor alle studenten.

De Dienst voor Buitenlandse Studenten is momenteel nog op zoek naar vrijwilligers die kunnen fungeren als **tolk** om op deze manier buitenlandse studenten bij te staan bij hun inschrijving in de gemeente of bij contacten met andere administraties. Geïnteresseerd? Bel dan: 629.23.09 (Dienst voor Buitenlandse Studenten) of 629.23.69 (Forstis).

dan de nodige invloed en macht behoudt. Een voorbeeld van deze machtsconcentratie bij de administratie is het ontwerpen van de begroting, het beleidsinstrument bij uitstek. De eigenlijke inhoud en beleidsopties gaan hier vaak schuil achter technische en cijfermateriaal.

De heer Jan Marcellis, coördinator van de Sociale Sector, zelf noemt hij zich een 'ambtenaar in dienst van de Sociale Raad', meent dat de Sociale Sector evolueert in de door de studenten gewenste zin. Toch merkt hij een **'verminderde strijdvaardigheid'** op bij de studentenvertegenwoordiging, die onontbeerlijk was bij de uitbouw van de Sociale Sector, in vergelijking met het verleden. Zijns inziens werd dit vervangen door een 'betere dossierkennis' en 'vruchtbare samenwerking met de administratie'.

De Zangfaculteit

Gezongen wordt er op de VUB doorgaans niet weinig. Er zijn het hele jaar door talrijke **cantussen** en er is ieder jaar het groot Vrijzinnig Zangfeest. Toch vonden enkele mensen in '92 dat dit niet volstond. Ze bleven niet bij de pakken zitten en in oktober van datzelfde jaar ontstond 'de Zangfaculteit' een vierstemmig amateurkoor, bestaande uit een dertigtal studenten en oud-studenten. Het was meteen een succes.

Het vorige academiejaar betekende voor de Zangfaculteit de **grote doorbraak**. Er werd gezongen bij de opening van de 25j. VUB-tentoonstelling, de Alumnidag, het Zangfeest en er werd een CD opgenomen. Deze CD, die studenten-

Sociale Raad

Het beheer van de Sociale Raad is in handen van de Sociale Raad Studentenvertegenwoordigers.

Vormen hierin de meerderheid. Ook voorzitter en ondervoorzitter zijn studenten. Zij hebben dus in principe de mogelijkheid het beleid voor een groot stuk zelf te bepalen. Sommigen onder ons hebben echter zo hun **bedenkingen** bij de beleidsbijdrage van deze lieden die ons vertegenwoordigen. De studentenvertegenwoordiging wordt immers jaarlijks in november hernieuwd waardoor het verwerven van een doorgedreven dossierkennis en vergaderervaring bemoeilijkt wordt. Kwatongen durven het wel eens hebben over carriëristische en arrivistische trekjes bij de studentenvertegenwoordigers. Dit alles maakt dat de administratie met

en renaissanceliederen, experimentele muziek en ook eigen, originele composities bevat, zou er eind oktober, begin november moeten aankomen. Insiders beweren dat het resultaat niet minder dan verbluffend mag genoemd worden. Voor alle geïnteresseerden en voor al diegene voor wie de **douchecel** een beetje eenzaam aanvoelt, staat de deur van 'de Zangfaculteit' meer dan wagenwijd open, elke dinsdag tussen 19 en 21 uur in de Galery', boven het KK.

Werner & Ruben

Bij rector Els Witte op de koffie

(vervolg van pagina 1)

DM: De Europese Commissie neemt initiatieven rond 'de erkenning van diploma's voor academische en beroepsdoelinden'. De Vrij spreekt terecht over initiatieven die een gelijkgeschiktheid en een standaardisatie van het onderwijs zullen bevorderen. Bovendien wordt het onderwijs door de Europese commissie enkel benaderd vanuit economisch oogpunt. Welke stappen gaat u hiertegen ondernemen: gezien ook de standpunten ondernomen in het verleden door de raad van beheer tegen het memorandum?

EW: De stappen die hiertegen ondernomen zullen worden, zijn één van de eerste dingen die besproken worden in de verankeringsnota dat een document is dat haaks op de visie van de Europese Commissie staat.

DM: In het COSTRADocument wordt gesproken over de reducering van het aantal faculteiten.

EW: Ja, dat is één van de beleidsoplossingen van de RvB. Er moet inderdaad een vermindering komen van het aantal faculteiten.

DM: In de COSTRA werd gesproken over een herleiding tot vier faculteiten. Onze visie daarvoor is dat de opleidingen van deze faculteiten niet toevallig overeenstemmen met de imperatieven van de arbeidsmarkt, nl. een faculteit die de aflevering verzocht van topeconomen en topjuristen, een faculteit voor de opleiding van toptechnici, de faculteit van de geneeskunde en een faculteit waar de economische "minderwaardige" richtingen gedropt worden?

EW: Bij mijn weten is daar niets over beslist en zijn die projecten mij onbekend. Ten tweede laat ik mij adviseren over die voorstellen die zouden kunnen komen. Tevens is er een rectorale denkgroep die haar werkzaamheden binnenkort zal starten.

DM: Bent u van plan om stappen te ondernemen tegen de voorstellen van minister Van den Bossche om een bekwaamheidsproef in te voeren in de geneeskundige faculteit?

EW: U kent mijn standpunten op dat vlak. Een universiteit moet zorgen voor kwalitatief hoogstaand onderwijs en de aflevering van goed opgeleide mensen. Ook in de geneeskundige faculteit. Ik geloof nog altijd in het democratisch recht op onderwijs en bijgevolg zal ik mij principieel verzetten tegen elke vorm van numerus clausus. De problematiek van de toelatingsproef is een heel andere discussie. Deze discussie mag men niet enkel beperken tot de geneeskundige faculteit. Indien men constateert dat er problemen zijn bij de overgang van het middelbaar onderwijs naar de universiteit - door mijn ervaring met de eerste kanners ben ik goed geplaatst om te weten dat deze problemen er inderdaad zijn - dan hebben deze problemen betrekking op alle afdelingen en dan moet dit ook in die context bekeken worden zodat dit zich zeker niet mag manifesteren in een maatregel tegen één beperkte groep.

DM: Worden trissers nu systematisch geweigerd aan de VUB? Zo ja, op welke basis gebeurt dit?

EW: Elk dossier moet goed bekeken worden. Er moeten adviezen gegeven worden door diegene die die mensen kennen. Na zorgvuldige screening van elk dossier moet er gekeken worden in welke mate dat trissen mogelijk is.

DM: Pedagogische redenen zouden dus ingeroepen worden voor de eventuele weigering van trissers. Zijn het, integendeel, geen financiële redenen die meespelen aangezien trissers niet meer gefinancierd worden door de overheid?

EW: Neen, ik denk niet dat er bij het bekijken van die dossiers rekening gehouden wordt met financiële aspecten. Dat kan ik zeker ontkennen.

DM: Hoe komt het dat de personen in kwestie geen of op slechts een zeer omslachtige wijze inzage kunnen krijgen in hun dossier?

EW: Die mensen kunnen een gesprek aanvragen met de decaan en in heel uitzonderlijke gevallen kunnen zij daarvoor de rector aanspreken.

DM: De VUB is één van de weinige universiteiten die de doctoraatsopleiding niet verplicht maakt voor het behalen van een doctoraat. Ze stelt wel dat deze 'moreel verplicht' is. Wat verstaat u hieronder?

EW: Juist omdat de VUB een inspanning zal doen om die doctoraatsopleiding interessant te maken voor de doctorandi vinden wij dat het volgen van deze opleiding moreel verplicht moet zijn. Maar voor de concrete zaken in dit verband wil ik u doorverwijzen naar de vice-rector van onderzoek.

DM: U kan misschien toch zelf nog even zeggen wat uw mening is over dergelijke opleiding. Betekent een doctoraatsopleiding geen devaluatie van het doctoraat aangezien deze nog altijd verondersteld is van een origineel proefschrift te zijn?

EW: Ja, maar ik denk toch dat we dit genuanceerd moeten bekijken want we kunnen dit niet op dezelfde manier benaderen voor alle disciplines. Ik ben te weinig op de hoogte van de niet-humane wetenschappen maar voor wat de humane wetenschappen betreft, denk ik persoonlijk wel dat men deze opleiding niet moet overdrijven. De individuele inspanning moet hoe dan ook primeren wat niet wegneemt dat bijvoorbeeld het organiseren van contacten, tussen mensen die in dezelfde discipline werkzaam zijn, nuttig kan zijn.

DM: Vorig jaar stelde u dat het logisch was dat de VUB relatief gezien minder investeerde in haar bibliotheek gezien het groot aantal bibliotheken in Brussel maar dat er werk moest gemaakt worden van het complementair maken van de verschillende bibliotheeksystemen. Hoe ver staan de werkzaamheden hier?

EW: Hier is de hoofdbibliotheecaris volop mee bezig. Het is vooral de ULB die hierbij moet betrokken

worden. Daar gaan de onderbandelingen verder. Anderzijds wens ik er ook op te wijzen dat vorig jaar reeds in de begroting de bibliotheek meer geld heeft gekregen en dat we zullen blijven streven naar bijkomende inspanningen.

DM: Wat zijn de gevolgen van het vertrek van de ULB uit de gebouwen op de campus Rode voor de VUB?

EW: Op dit ogenblik kan ik daar nog geen duidelijke uitspraak over doen omdat er verschillende mogelijkheden zijn. De VUB is afhankelijk van de oplossing die de ULB hiervoor zal bieden, zoals bijvoorbeeld een eventuele koper. Ik hoop dat we in gezamenlijk overleg een oplossing kunnen bereiken die voor de VUB betaalbaar is. Het spreekt voor zich dat we niet de financiële mogelijkheden hebben om in Rode de gebouwen van de ULB over te nemen. Er is geen geld aanwezig om daar te gaan investeren.

DM: Wat staat er te gebeuren met het arsenaal?

EW: In het meerjarenplan zal een eerste stand van zaken gegeven worden van de werkgroep, onder leiding van prof. Cardon, die hiervoor uitwegen zoekt. Maar ik kan u hierover niet veel vertellen aangezien ik de nota nog niet in m'n bezit heb. Indien u hierover meer wenst te weten dan zult u zich moeten wenden tot prof. Cardon.

DM: Dat was het tensij u hier nog iets aan toe te voegen heeft.

EW: Neen, ik denk dat we de belangrijkste punten behandeld hebben.

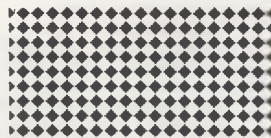
DM: Bedankt voor dit interview.

EW: Graag gedaan.

De voorbeelden van doorsturing naar andere personen of verwijzingen naar rapporten die op dat ogenblik nog niet in ons bezit waren, zijn legio: de vice-rector voor onderzoek in verband met de doctoraatsopleiding, Prof. Elchardus aangaande de werkgroep extreemrechts, Prof. Cardon met betrekking tot het arsenaal, de verankeringsnota voor de tendens tot uniformisering van het onderwijsaanbod en voor de lessen die werden getrokken uit het Costradocument, de rectorale denkgroep (nog niet gestart met haar werkzaamheden) voor de problematiek van het te arbeidsmarktgerichte onderwijsaanbod... De rector had ofwel haar beste dag niet vandaag ofwel is ze erin geslaagd om de controversieelste thema's handig te omzeilen. Alhoewel wij van mening zijn dat we in dit laatste geval moeilijk van een succes kunnen spreken gezien haar pleidooi voor de betrekking van alle geledingen bij het beleid van deze universiteit en een degelijke informatie-doorstroming.

De Moecial kon onmogelijk al deze mensen nog tijdig bereiken noch de rapporten doornemen maar wij houden u over de aangesneden thema's zeker op de hoogte.

R.R. & W.V.

Studiekring Vrij Onderzoek

ZIET U,
EERSTE KANNERS EN GEINTERESSEERDEN

Werkloze Hormonen Zoeken Runderen Voor Vrijblijvend Contact.
Afspraak in VO-lokaal
Stilstand Verkeer ter Hoogte van Pleinlaan 2: Uitverkoop bij VO
VO: Onverklaarbaar Bewoond
Vrijst, Vrijer, Vrij... Ik Toch Meer Dan Gij!
Als Je Brood op de Plank Hebt, Dan Denk Je Toch aan Spelen?
Opgepast Denkende Kinderen

Hebben we nu je aandacht?

GEDurende 46 jaar nu vervult Studiekring Vrij Onderzoek een rol van betekenis aan ons aller universiteit. Met wisselend succes en telkens met andere aksenten pogen we bij te dragen tot de toepassing van het ons aller bekende principe van Vrij Onderzoek, dat, terzijde, ook het eerste artikel van de Grondwet van de VUB beslaat (meer hierover in onze brochures).

In concreto betekent dit dat onze kring:

- hete hangijzers durft aanpakken
- discussies op gang brengt
- info verschaft over tal van culturele, wetenschappelijke en maatschappelijke thema's
- dit allemaal via: films, debatten, voordrachten, pamfletten, brochures, artikels, en een uitgebreide, voor ieder toegankelijke infomatheek en niet te vergeten onze eigen bodemloze ervaringen... gratis, uiteraard.

Ook dit jaar hebben we grootse plannen, en daarbij zijn al jouw hulp en ideeën ten zeerste welkom.

- zit je met een geniale ingeving?
- ben je geïnteresseerd in de werking van onze kring?
- wil je lid worden?
- verkies je een actieve rol in het bestuur te spelen?
- ...?

KOM (af/klaar/op/binnen/...!)

- elke week is er een bestuursvergadering
- alsook permanenties in ons lokaal (gebouw Y, aan het KK)
- doorheen het jaar zijn er ook standjes in het cafeteria
- en laat ons vooral niet de VO-Moecial-receptie op 11 Oktober (20 uur, Y) vergeten!

VO, De Vrije(re) Keuze!

Het Brussels Studentengenootschap

Sinds eeuwen is het de gewoonte in Brusselse studentenmilieus om naast het systematisch incorporeren van onverstaanbare stukken tekst zich ook onledig te houden met een meer directe vorm van de Westerse gedragscultuur. In tegenstelling tot het eerst vernoemde nederigheidsstreven vergt de meer directe vorm van samenleven een uitgelezen lichaamsconditie en een onverwoestbaar coördinatiesysteem. In principe wordt daarbij geen onderscheid gemaakt tussen beide sexen waarbij hunner eigen specifieke constellatie worde gerespecteerd ende de draak mee gestoken.

Om dit alles in goede banen te leiden werden enkele hetroefde modellen uit de samenleving gekopieerd waarbij het onbezoldigde aspect als controlemechanisme dient. Zo heeft elke deelpopulatie gekenmerkt door haar participatie in de studiemassa een orgaan dat beide opponenten van de eerder besproken levenskwaliteit op elkaar afstemt. Ook probeert dit orgaan de belangen van haar eigen deelnemers zo goed mogelijk te onderhouden in een streven naar een naadloze aansluiting met andere werkingsgroepen zodat vacua in het samenlevingscontinuüm nagenoeg uitgesloten zijn.

Waar de verschillende krachtlijnen van de respectieve organen samenkomen situeert het Brussels Studentengenootschap zich. Zij probeert in enigerlei mate de door hun eigenheid versterkte gedragingen der deelorganen zo goed mogelijk in te passen in de samenleving en garandeert een optimale verstreking van materiële faciliteiten tot op de limiet van haar eigen kunne.

In gewone mensentaal is het Brussels studentengenootschap het overkoepelend orgaan dat probeert de verschillende kringen aan de VUB met elkaar in harmonie te laten samenleven en de BSG-feestzaal uitbaat. Ook staan we in voor de verkoop van kodexen, klakken, labojassen, enzovoorts... aan democratische prijzen. Ons lokaal bevindt zich in gebouw Y vlak naast het KK. In principe is er elke week tussen 12 en 2 permanentie. Kom gerust eens af...

Ondervoorzitter BSG
Ward Bresseleers

(vervolg van pagina 2 : memoria VUB-professoren)

debatten in de leiding van de KPSU (Kommunistische Partij Sovjetunie) over de betekenis van Leon Trotsky. Ondanks de nederlagen in Oost-Europa en de moeilijke toestand van de internationale arbeidersbeweging blijft hij de vijf continenten afreizen om zonder sectarisme zijn ideeën te verdedigen met ongebreidelde optimisme. Op talrijke plaatsen helpt hij zo bruggen tussen de linkerzijde en nieuwe allianties in Oost-Europa, Zuid-Amerika te slaan. Hij was ervan overtuigd dat ondanks de moeilijke wereldsituatie in de schoot van de linkerzijde er zich nieuwe kansen aandienen voor een kritisch en niet-dogmatisch maar consequent en radicaal marxisme. Hij werd in die overtuiging gesteerd door de ontwikkelingen in Brazilië, de Filipijnen, het Midden-Oosten, West-Europa,

Zijn onverminderde inzet is beginnen wegen op zijn gezondheid. Zijn brutale hartaderbreuk stelde, veel sneller dan verwacht, een einde aan een leven revolutionaire inzet en menselijke toewijding.

Op 30 september werd zijn asse, in overeenstemming met zijn testament, bijgezet op de Père-Lachaise in Parijs. Op dit kerkhof, vooral bekend als laatste rustplaats van Jim Morrison, liggen namelijk ook de stoffelijke resten van de Communards, die in 1871 de eerste socialistische opstand in Parijs verwezenlijkten (de bewuste Commune van Parijs).

Kamerad Ernest Mandel: Presente!

SJW-VUB

Koen Lefevers

In memoriam : Prof. Dr.
Roger Van Geen

Eind vorig academiejaar, terwijl aan de VUB het kongres "Einstein meets Magritte" doorging, overleed prof. Roger van Geen. Als enthousiast natuurkundedocent die op de deuren verder schreef als de borden vol waren en als het ware voor een volle aula met de fysika stond te vrijen was hij bij de studenten het best bekend. Hij was één van de stichters van de Vrije Universiteit Brussel en is rektor geweest. Als voorzitter van de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid bleef hij betrokken bij de onderzoeks- en onderwijsbeleid. Hij had een kritische kijk op de ontwikkeling van de universiteit, wat hij een drielijks jaar geleden uitdrukte met de geveulde woorden "De VUB is goed op weg om de beste universiteit van Zuid-Elzene te worden" om er meteen aan toe te voegen dat de studenten daar een verantwoordelijkheid in op te nemen hadden. "Toen ik rektor was dacht ik soms wel als de studenten weer een stoot uithaalden: 'Oei, oei, manneken, wat zijt ge nu weer aan het uitspoken.' Maar nu begin ik te wensen dat ze weer meer doen." Prof. van Geen stond ook aan het hoofd van de cyclotron in Jette en het Studiecentrum voor Kernenergie in Mol.

Campus 95: Cultures, Differences, and Community

4 oktober 1995, Aula Qa, 12u-13u30

Ter gelegenheid van de opening van het academiejaar houdt de Rector een plechtige toespraak, gericht op de rol van de studenten binnen de universitaire gemeenschap. Daarna volgt een multimedia voordracht (video, dia's en het gesproken woord) over de hedendaagse samenleving aan de universiteit. De studenten worden verwelkomd, niet door uitleg te geven over studies en diensten aangeboden door de universiteit (dat gebeurt trouwens op voldoende manier in de georganiseerde oriëntatieactiviteiten), maar eerder door een idee te geven van de plaats van de universiteit binnen onze huidige maatschappij en hoe de maatschappij gerefleeteerd wordt binnen de universitaire samenleving.

Als onderliggend thema voor deze multimedia voordracht gebruiken wij "culture shock". Het doel van de voordracht is een kader te schetsen waarin de confrontatie van de student met zichzelf en anderen, in zijn sociale en intellectuele ervaringen aan de universiteit gesitueerd wordt. Door middel van verschillende media pogen wij de studenten een beeld te geven van de uitdagingen waaraan een universitaire gemeenschap vandaag het hoofd moet bieden.

Vesalius College

5. EXAMENGELDEN.

Het examengeld is in het inschrijvingsgeld inbegrepen.

6. COLLEGEKAART & GETUIGSCHRIJFEN.

Na de inschrijving wordt je je collegekaart toegestuurd, samen met de volgende getuigschriften:

- een getuigschrift voor de M.I.V.B. (Maarschappij voor Intercommunaal Vervoer te Brussel);
- een getuigschrift voor de N.M.B.S. (spoor);
- een getuigschrift voor de ziekteverzekering;
- een getuigschrift voor het kinderbijslagfonds.

7. STOPZETTING VAN DE STUDIES.

Wens je je studies stop te zetten dan meldt je dit SCHRIJFTELIJK bij de dienst Inschrijvingen. De postdatum geldt als datum van stopzetting. Stopzetting met terugbetaling van het inschrijvingsgeld is slechts mogelijk tot 31 oktober en mits het inleveren van je collegekaart en alle ontvangen getuigschriften. Indien het origineel getuigschrift door het betrokken organisme wordt behouden kan een verklaring volstaan waarin het organisme meedeelt kennis te hebben genomen van je stopzetting van studies.

INSCHRIJVEN AAN DE VUB

A. Diplomavereisten - Belgische diploma's;

B. Inschrijvingsmodaliteiten - alle studenten;

A. DIPLOMAVEREISTEN - BELGISCHE DIPLOMA'S.

1. TOELATING TOT EEN ACADEMISCHE OPLEIDING (1° CYCLUS)

Met de volgende diploma's word je toegelaten tot het universitair onderwijs:

- een gehomologeerd getuigschrift van secundair onderwijs;
 - een diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan.
- Voor kandidaat burgerlijk ingenieur en kandidaat burgerlijk ingenieur-architect moet je bovendien geslaagd zijn voor een toelatingsexamen. (Inlichtingen te verkrijgen bij de dienst Studieadvies en het secretariaat van de faculteit Toegepaste Wetenschappen).

2. TOELATING TOT EEN ACADEMISCHE OPLEIDING (2° CYCLUS).

Om te kunnen toegelaten worden tot de tweede cyclus moet je vooraf een diploma behaald hebben van de eerste cyclus.

Voor elke opleiding van de tweede cyclus zijn deze diploma's vastgelegd door het universiteitsbestuur. Raadpleeg het collegerooster van je faculteit.

3. TOELATING TOT EEN VOORTGEZETTE ACADEMISCHE OPLEIDING.

Mits een diploma van de tweede cyclus kan je toegelaten worden tot een voortgezette opleiding. Voor elke voortgezette opleiding gelden andere diploma's. In een aantal gevallen kan je eveneens toegelaten worden met een diploma van het hoger onderwijs buiten de universiteit van het lange type (= HOLT-diploma's). Raadpleeg het collegerooster van je faculteit.

4. TOELATING TOT EEN HOGER JAAR VAN EEN ACADEMISCHE OPLEIDING.

Om toegelaten te worden tot een hoger jaar moet je geslaagd zijn voor het voorgaande studiejaar. Kom je van een andere universiteit dan heb je voor de inschrijving een origineel proclamatiegetuigschrift nodig. Na je inschrijving dien je nog wel contact op te nemen met de secretaris van je faculteit om je programma vast te leggen.

5. STUDIEDUURVERKORTING.

Heb je reeds een academisch diploma of een diploma van het hoger onderwijs buiten de universiteit dan kan je in een aantal gevallen genieten van studieduurverkorting. De diploma's die aanleiding geven tot studieduurverkorting worden vermeld in de collegeoosters van de faculteiten.

B. INSCHRIJVINGSMODALITEITEN - ALLE STUDENTEN.

1. INSCHRIJVINGSADRES.

VUB - dienst Inschrijvingen
Campus Oefenplein (Gebouw Y)
Pleinlaan, 2 - 1050 BRUSSEL
(Tel. 02/641.20.10-11-12)

De dienst is het gemakkelijkst te bereiken via de Triomfplan - Toegang 6.

2. OPENINGSUREN.

a. Gedurende de inschrijvingsperiode (1 september tot 30 oktober):

van 9u tot 11u30 en van 14u tot 15u45

b. Na de inschrijvingsperiode (vanaf 2 november):

van 9u tot 12u.

3. INSCHRIJVINGSGELDEN.

Voor de definitieve inschrijvingsprijzen informeer u het beste bij de Dienst

Inschrijvingen op bovenstaand adres of telefoonnummer.

a. Niet-beursstudent

b. Beursstudent (1)

- (1) student behoort tot één der volgende categorieën:
 - geniet een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap;
 - geniet een studietoelage van het Algemeen Bestuur voor Ontwikkelingssamenwerking (ABOS);
 - voldoet aan de financiële criteria voor een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap, maar ontvangt geen toelage omdat hij/zij bist of reeds een universitair diploma heeft behaald (=gelijkstelling met beursstudent zoals vastgesteld door de Sociale dienst Studenten VUB).

Voor "gelijkgestelden met beursstudenten" geldt dezelfde regeling. In dat geval

breng je het bewijs binnen van gelijkstelling, afgeleverd door de Sociale dienst.

c. Bijna-beursstudent (1)

- (1) Je voldoet niet aan de financiële criteria om een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap te verkrijgen, maar je inkomen, of dat van je ouders, ligt max. 50.000 BF boven de maximumgrens.

Bij de inschrijving betaal je het gewone inschrijvingsgeld zoals een niet-beursstudent.

Je aanvraag voor vermindering dien je in bij de Sociale dienst (voor het einde van de maand oktober).

In geval van toekenning wordt je achteraf 5.000 BF (2.500 BF voor deeltijdse studenten) terugbetaald.

4. INSCHRIJVINGSDOCUMENTEN.

a. Nieuwe studenten.

Je eerste inschrijving aan de VUB neem je **PERSOONLIJK**. Je hebt de volgende documenten nodig:

- je identiteitskaart;
- je getuigschrift of diploma dat toelating verleent tot de gewenste opleiding (origineel of een voor eensluidend verklaard afschrift).
- Kom je van een andere universiteit dan zal je bovendien een "studiecurriculum" van de vorige instelling worden gevraagd (getuigschrift met vermelding van alle voorgaande inschrijvingen)
- Ben je een buitenlands student en werken je ouders, je echtgenoot of echtgenote in België (of hebben ze er gewerkt) dan zal je ook volgende documenten moeten overhandigen:
 - een uittreksel uit het bevolkingsregister van je woonplaats;
 - een attest van tewerkstelling door de werkgever van je ouder of je echtgeno(o)t(e).

b. Ouderejaarsstudenten.

De meeste ouderejaarsstudenten kunnen de inschrijving nemen via het toegestuurde stortingsformulier. Heb je geen stortingsformulier ontvangen, schrijf je dan ter plaats in bij de dienst Inschrijvingen tot eind oktober 1995.

Dit is ondermeer het geval bij:

- bijkomende inschrijving;
- inschrijving voor de academische lerarenopleiding;
- inschrijving na een jaar onderbreking;
- verandering van opleiding;
- nog te vereffenen inschrijvingsgelden;
- buitenlandse student.

Isaclub. It's a CLUB

U weet het zeker al: de VUB telt een massa buitenlandse studenten. De meerderheid van die buitenlandse studenten komt van heinde en ver, dus in het weekend is het niet van "gauw even naar huis, mijne vuile was afzetten, buikske rond eten, pint pakken met de kameraden, en dan met een tas vol proviand en proper ondergoed hiijsmoed terug naar de campus". Nee, deze buitenlandse studenten blijven hier, op een campus die elke vrijdag uisterft om pas 's maandags weer tot leven te komen. Logisch dat ze zich vervelen in het weekend. ISAVUB heeft er iets op gevonden. In samenwerking met FORSTIS en de Dienst Cultuur wordt het KK des zondag avonds omgevormd tot een "internationale studenten club": ISACLUB dus! Een wekelijkse ontmoetingsplaats voor buitenlandse en Belgische studenten, waar men ook kan kennismaken met muziekstijlen van over heel de wereld (vergeet de denigrerende term "wereldmuziek") en eventueel wat later op de avond een exotisch danspasje wagen.

Als je in Brussel of omgeving woont, of reeds zondags op de campus arriveert, je je op die avond stierlijk verveelt, of gewoon je culturele en sociale horizon verruimen: kom af, grijp die kans. De inkom is altijd gratis.

Niet vergeten dus: zondagavond is ISACLUB-avond.

17 oktober: WELKOMSTFEEST BUITENLANDSE STUDENTEN

De anciens onder u herinneren zich wellicht nog de Internationale Week die vorig jaar plaatsvond in het kader van 25 jaar VUB. Dit jaar dus geen Internationale week, want de VUB wordt (gelukkig) maar één keer 25 jaar. Toch willen we ook dit jaar de aanwezigheid van de studenten van over de gehele wereld (toch zo'n 10% van de gehele studentpopulatie van de VUB) extra in de verf zetten. Daarom wordt op 17 oktober de aankomst van nieuwe buitenlandse studenten gevierd: in de namiddag worden twee video's getoond uit de serie "Developing Stories", rond het thema "wereld(over)bevolking", 's avonds organiseert ISAVUB ten tweedemaal haar "International Food Fair", omstreeks 22u volgt een optreden van de antillaanse groep HURUCAN (Spaans voor "Orkaan", dus dat belooft...) met spetterende merengue en salsa. Met een wereldfuij swingen we door tot laat in de nacht. Hou ogen en oren open. meer informatie volgt. Noteer de 17e oktober reeds in uw agenda, want het wordt een knaller. Inkom gratis. Organisatie is in handen van FORSTIS (Foreign Students Information & Integration Service) in samenwerking met de dienst Cultuur, de Sociale Sector, VUBAROS (VUB Adviesraad voor ontwikkelingssamenwerking), ISAVUB (International Student's Association VUB) en de Communitie Integratie Buitenlandse Studenten.

Brian

iedere donderdag :

REDACTIE- VERGADERING

om 19 00 uur
Gebouw Y'

Moacial lokaal

DISCOURS-METIS

Een dubbelspel om door list en leugen, de list en leugen te duiden en te omcirkelen. Bijdragen van verschillende kunstenaars om het discours zo wijd mogelijk open te trekken.

Een unieke, zelfs voor ons onvoorspelbare tentoonstelling!

Werk van Bogaerts, Buggenhout, Clinckx, Cloucq, Crabeels, De Blicck, Decoster, De Wachter, Gurs, Hadzifajzovic, Maet, Swennen, Thomas, Van Den Dorpe, Vankerckhoven, Van Maele.

Te zien op volgende plaatsen:
Galery - Pleinlaan 2, 1050 Brussel
Internationale Schipperschool - Claessenstraat 12, 1020 Brussel
De Markten - Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel
De Kriekelaar - Gallaitstraat 86, 1210 Brussel

woensdag 4 oktober 1995-14u00-Kultuurkaffee

(KRUIS)WEGEN AAN DE VUB

Versillende kunstenaars werden aangesproken hun werk, dat op één of andere manier verband houdt met de titel van deze tentoonstelling aan de VUB-populatie te tonen.

Vrolijkx, Van Bredam, Burssens, Vandenbergh, Van Stapela... zijn slechts een greep uit het pakket.

Aan de Studentenkringen wordt gevraagd hun 'studentendopen' een cultureel en kunstzinnig tintje te geven en per Kring een kapperleke te bouwen. Deze 'kapperleken' worden tentoongesteld en het mooiste krijgt een flinke prijs.

Vernissage: Galery op woensdag 11 oktober 1995 om 18u30
Inleiding: Prof. Dr. W. Elias

Galery - Bibliotheek - Rectoraat
Vanaf 11 oktober 1995 tot 19 november 1995

11 oktober tot 19 november 1995-Galery, Rectoraat, Bibliotheek

VRIJE VIDEO

Zoals het vrij podium één manier is waarop de studenten zich uiten, is video een ander medium dat de laatste tijd makkelijker in gebruik is geworden en waar heel wat mee geëxperimenteerd wordt.

Vandaar dat elke maandag, wanneer er geen vrij podium is, het Kultuurkaffee omgedoopt zal worden tot videozaal.

Elke student die wil kan op aanvraag zijn kortfilm vertonen. Graag hadden wij die film in ons bezit, de maandag ervoor. Afleveren op de Dienst Kultuur. Wij hopen dat het storm loopt.

maandag 9 & 23 oktober en 6 november-Kultuurkaffee-vanaf 21u

Er was een reis

19 februari 1980. Winter en koud, jan de breucker is op zijn teen getrapt, en in plaats van in zijn mobil-home, een zelf ingerichte HY kamionette Citroen, met zijn teef, bikkel (kruising tussen een Briand en een Griffon) te pitten, drijft hij zijn tuig langs Ardense wegen naar een andere, een nieuwe, een ultieme afspraak. Die met de dood.

Maar hij komt terug uit de reis tussen het zijn en het niet zijn. Waarom hij weerkwam blijft hem als essentiële vraagstelling obsederen. Als therapie heeft hij er een film over gemaakt en deze geeft het antwoord op dat waarom. Op 5 juli 1995 sterft zijn vader, en hiermee krijgt 'Er was een reis' nog een extra dimensie. 'Love is Eternity', het tema van de - 88 minuten en 10 seconden durende - lange reis.

De eerste sekvens is opgevat als een trailer en geeft de korte inhoud weer van de lange film. Het is precies deze trailer die verbond zal worden. De toeschouwer kan hier ideeën ten berde brengen die vatbaar zijn voor een her-schikking of her-werking van de film. Het geheel is immers fundamenteel materiaal voor de doktoraatskriptie van jan de breucker: 'Wat is, is: transcendentie in de film'.

wrijdag 13 oktober 1995-De Markten-inkom gratis-20u en 21u

KULTUURKRANT

TREFCENTRUM Y'
DIENST KULTUUR
02/629 23 23 - 23 26

concert

MUZIEKMAATSCHAPPIJ EXCELSIOR
(België)

Eerst hoort men vreemdsoortige vederlichte muziek. Dan verschijnen 12 vreemde vogels in opvallende veren. Ze paraderen met kleurrijke kostuums. Struisvogelmuzikanten - of is het andersom - spelen ludieke muziekstukjes. Exotische ritmes, reggae, funk, afro, calypso, jazz, mambo en flarden van populaire volksdeuntjes dwarrelen als dons door de lucht.

Ze pluimstrijken voor de gunst van het publiek en lopen soms als kakelede kippen die hun ei niet kwijt kunnen. Op andere momenten lijkt het alsof ze op eieren lopen. Af en toe verstarren zij in een pose. Een beeld van wat er geweest is, gevangen door het licht van een camera, een 'vereeuwigd moment' dat vlug losgelaten wordt en tot de herinnering gaat behoren.

dinsdag 3 oktober 1995-12u30 Restaurant & 14u15 Aula

PAT MEARS & BAND (USA)

De Amerikaanse Pat Mears groeide op in de muzikale jungle van Austin (Texas). Tien jaar lang speelde ze in rokerige clubs, en deed er een schat aan ervaring op. Dit leverde haar een heel eigen stijl op die ze ontwikkelde uit de roots van folk, blues, country, rock etc.

In '91 bracht ze met de Calvin Russel Band een eerste CD uit. Met 'There goes the Rainbow' kwam haar carrière in een stroomversnelling terecht en Miss Mears kreeg vaste voet aan grond in Europa. In het najaar van '95 staat haar vierde CD op stapel. Een hard zweogende dame die ons zal verplichten de verwarming uit te zetten.

Pat Mears: gitaar - Mark Lemmen: bas - Nicky Buzz: gitaar - René Morkelenbach: toetsen
Marty Fran: drums

donderdag 5 oktober 1995-Kultuurkaffee-inkom gratis-21u

WHITE HEAVEN (Japan)

Een avond avant-garde à la lettre wordt geopend door het Japanse vijftal White Heaven. Hun oeuvre bestaat uit de beste ingrediënten van gitaarmuziek, psychedelische rock en underground, overgoten met een fijn laagje Japanse pop. De manier om te ontdekken hoe rock aan de andere kant van de wereld klinkt!

You Ishihara: zang, gitaar - Michio Kurihara: gitaar - Souichiro Nakamura: gitaar
Kouji Shimura: bas - Ken Ishihara: drums

PRESENT (België)

Wat Present is daarna voorschotel, is zonder twijfel de crème de la crème van de Belgische muziekszene. Vijf excellente muzikanten brengen een set boordevol schokkende, complexe en bezwerende composities. Hun uiteenlopende ervaringen smelten samen tot een muziekstijl die door merg en been gaat. Een avond met Present is gelijk aan een ontdekkingsreis doorheen de Belgische avant-garde cultuur.

Roger Trigaux: gitaar, zang - Reginald Trigaux: gitaar, zang - Daniel Denis: drum
Guy Segers: bas - Eric Vaes: klank-engineer

donderdag 12 oktober 1995-Kultuurkaffee-inkom gratis-21u

concert

WELCOME DAY

FORSTIS organiseert opnieuw de "Welcome Day".

Elk jaar arriveren meer dan honderd studenten uit Azië, Afrika en Zuid Amerika op onze universiteit. "Welcome Day" is de gelegenheid waarbij de hele VUB-gemeenschap een vleugje kan opsnuiven van het kleurrijke palet aan culturele verscheidenheid. ISAVUB organiseert opnieuw haar "International Food Fair" waar typische lekkernijen uit zowel alle hoeken van de aardkloot geproefd kunnen worden aan democratische prijsjes. Deze Food Fair begint omstreeks 17.00 uur, in de feesttent op het terras van het Kultuurkaffee. Later op de avond (omstreeks 22.00 uur) volgt een optreden. Bij het ter perse gaan waren nog geen verdere gegevens bekend. Vast staat het zal exotisch swingen! Hou ogen en oren wagenwijd open voor verdere informatie.

Organisatie: FORSTIS, i.s.m. ISAVUB, de Commissie Integratie Buitenlandse Studenten en Dienst Kultuur.

dinsdag 17 oktober-Kultuurkaffee-inkom gratis-vanaf 17u

REBECCA MOORE

Bass-viool en cello: ongewone instrumenten om popsongs te maken. Maar Rebecca Moore doet het, en hoe! Deze jonge telg van de 'Knitting Factory' brengt donkere, dramatische en inventieve songs met semi-zoete, surrealistische melodieën. Maar het blijft niet bij muziek; een optreden van Rebecca Moore is een spektakel. Een 'vurige' set durft ze al eens letterlijk te nemen. Schrik niet wanneer ze beslist om één van haar lichaamsdelen in brand te steken...

JIVAROS QUARTET

Een stem als Lou Reed, sympathieke rockmuziek met venijnige gitaren en intrigerende teksten: dat is het Zwitserse Jivaros Quartet. Na zes jaar zweogen, namen ze in '91 hun eerste CD op 'Goodbye Vincent' zette de Franse en Zwitserse muziekszene op zijn kop. Met hun derde CD 'Fever Led Us There' zijn ze van plan heel Europa te veroveren. Een plan dat wel eens zou kunnen lukken...

De aftrap van de Belgische tournee wordt gegeven in het Kultuurkaffee. Wees erbij, er zal geschiedenis geschreven worden!

Jérôme Ballmer: gitaar, zang - Patrick Dubois: drums - Stéphanie Ballmer: bas - Miguel Morales: gitaar

donderdag 19 oktober 1995-Kultuurkaffee-inkom gratis-21u

VRIJ PODIUM

Onbekend is onbemand. Een gezegde dat in het Kultuurkaffee niet van toepassing is. Naar goede traditie organiseren we tweewekelijks op maandagavond een vrij podium. Concerten, toneel, poëzie, acrobatie, ... alles is mogelijk.

Dit jaar is het vrij podium meer dan een lokaal gebeuren binnen de V.U.B. Elke editie wordt vanaf nu afgesloten door één of meerdere telgen uit de Belgische rockscene. Maandagavond in het Kultuurkaffee: de bakermat van nationaal talent!

Heb je verborgen talenten die je aan een enthousiast publiek wenst te tonen? Aarzel dan niet en neem zo snel mogelijk contact op met Dienst Kultuur. Bereid je avast voor op het venijnige beest 'plankenkoorts' genoemd...

16 & 30 oktober en 13 & 27 november 1995-vanaf 21u

kreative ateliers

DONDERDAG 12 OKTOBER vanaf 19u openen de kreative ateliers weer de deuren. Je kan de verschillende atelierruimtes bekijken en je vrijblijvend informeren bij de monitors. Definitief inschrijven kan natuurlijk ook. Wij verwachten je in Galery.

Informatie en inschrijvingen: Dienst Kultuur 02/629 23 25 of 23 26

Data: wekelijks, behalve in de vakantieperiodes - Plaats: Galery - Prijs: 5000f. voor VUB studenten en personeel / 15000f. voor werklonen / 2.5000f. voor alle anderen

Zwart/wit fotografie	Maandag van 19 tot 22u	Pieter Plasschaert
Theater	Maandag van 19 tot 22u.	Rudi De Smet
Modeltekenen	Donderdag van 19 tot 22u	Oswald Kuyken

De Moecial heeft vers bloed nodig. Wegens het ongewoon hoge aantal hartaanvallen op onze redactie zien wij ons genoodzaakt jullie, lezers, aan te spreken. Wij kunnen gebruiken: cartoonisten, sanitaire werk(st)ers, fr-verantwoordelijken, dichters en gewone journalisten op rust. Willen we een efficiënte informatiedoorstroming garanderen dan hebben we toch regelmatig nieuwe medewerkers nodig. Ook u (de toekomstige intellectuele elite van dit koninkrijk) kunt verantwoordelijk zijn voor wat hier verschijnt. Afspraak elke donderdag om zeven uur 's avonds in ons redactielokaal naast het kultuurkaffee.

Oktober '95

zondag 8 oktober, om 20u.

**THE RED HOT CHILI PEPPERS
MOBY &
THE FLAMING LIPS**
in Vorst Nationaal.

maandag 16 oktober, om 20u.

BLACK SABBATH

dinsdag 31 oktober, om 20u.

**ZUCCHERO
FORNACIARI**
in Vorst Nationaal

November '95

dinsdag 7 november, om 20u.

FOO FIGHTERS

zaterdag 11 november, om 20 u.

TRICKY

zondag 12 november, om 20u.

HEROES DEL SILENCIO

donderdag 30 november, om 20u.

ALLIANCE ETHNIK

December '95

vrijdag 15 december, om 20 u.

THE LEVELLERS
in Vorst Nationaal

zaterdag 16 december, om 20u.

ARNO "à la française"
in het Paleis voor Schone Kunsten

org. AB

MOHAMMED ARKOUN over

"MODERNISME IN DE ISLAM"

vrijdag 20 oktober 1995

14u00 - 17u00
VUB. Gebouw B, lokaal 407
Pleinlaan 2, Brussel

Organisatie: Humanistisch Verbond i.s.m. Humanistisch Vrijzinnig Vormingswerk, de Werkgroep Multicultureel Samenleven. VUB

Voor inlichtingen en inschrijvingen: Karin Vermeulen; Humanistisch Verbond, Lange Leemstraat 57, 2018 Antwerpen. tel 03/233.70.32

Programma

14u00-14u10: **Verwelkoming**
14u10-14u25: **Internationale Politieke context,**
door het Centrum voor Polemologie
14u25-14u40: **Westen en Islam vanuit historisch**
perspectief, door de heer Eric Laureys
14u40-15u00: **Inleiding tot de persoon en filosoof**
M. Arkoun, door Prof. Dr. Dethier

15u00-15u15: **Pauze**

15u15-16u00: **Approche critique des rapports entre**
Islam et modernité, door Prof. Dr. M. Arkoun

16u00-17u00: **Debat**

BSG-AGENDA

FILMS

ma 02/10 : **BATMAN FOREVER IN QB (JS)**
LA VIE SEXUELLE DES BELGES in QD (ZWK)
di 03/10 : **DROP ZONE in QB (RPGC)**
wo 04/10 : **BLOWN AWAY in QB (LWK)**
THE QUICK & THE DEAD in QD (WL)
do 05/10 : **AD FUNDUM in QC (FA)**
ma 09/10 : **JUST CAUSE in QD (LWK)**
wo 11/10 : **JUNIOR in QB (APIA)**
SUITE 16 in QC (ZWK)
do 12/10 : **PULP FICTION in QC (LIA)**
ZAAAL
ma 02/10 : **BSG-openingscantus**
di 03/10 : **BSG-openingsTD**
wo 04/10 : **KBS-cantus**
Beach-TD in PK-zaal
do 05/10: **PPK**
zo 08/10 : **VRG-cantus**
ma 09/10: **OP**
di 10/10: **AVSG/KINNEKE**
wo 11/10: **Spel Zonder Grenzen**
do 12/10: **LWK**
zo 15/10: **Solvay Kantus**
ma 16/10: **Solvay TD**

vk*

09/41.42.907

30/9 : **STEELE
POLE BATH TUB**

14/10: **THE
STRANGLERS**

23/10 : **HAGFISH
punk-rock voor
de kenners**

25/10 : **BOSS HOG
met John Spencer
& Christina**

26/10 :
**ELECTRIFIXION
Ian McCulloch &
Will Sergeant
ex-echo & the
bunnymen**

29/10 : **DUBWAR**

4/11 : **CARTER USM
gratis!!!**

10/11 : **UNSAFE**

**SCHOOLSTR.76
RUE DE L'ECOLE.76
1080 BRUSSELS**

De Moecial

Tweewekelijks studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel in samenwerking met het Brussels Studentengenootschap, Studiekring Vrij Onderzoek en Dienst Cultuur.

Pleinlaan 2, 1050 Brussel
tel. 02/629.23.38
fax 02/629.23.62

Coördinator
Ruben Ramboer

Vice-coördinator
Michel Vanhooft

Redactie
Tom, Sami, Michel,
ROL, Haroun, Domenico,
Ruben, Sjoonie, David,
Werner, Fred

Medewerkers
Seppe, Saskia, Anna, Jorgen,

Illustraties
Geert Rondou, Maarten
Win Castermans, archief

Verantwoordelijke uitgever
Domenico Vaccaro
Pleinlaan 2, 1050 Brussel

De Redactie is niet verantwoordelijk voor artikels van het BSG en VO.